

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Traducere neoficială a variantei engleze a deciziei,
efectuată de către organizația obștească „Juriștii pentru drepturile omului”*

SECȚIA A TREIA

CAUZA IPATI c. REPUBLICII MOLDOVA

(Cererea nr. 55408/07)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

5 februarie 2013

*Hotărârea va rămâne definitivă în circumstanțele stabilite în articolul 44 § 2 al
Convenției. Ea poate fi subiect al revizuirii editoriale.*

În cauza Ipati c. Republicii Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Treia), întrunită în cadrul unei Camere compuse din:

Josep Casadevall, *președinte*,

Alvina Gyulumyan,

Corneliu Bîrsan,

Ján Šikuta,

Luis López Guerra,

Nona Tsotsoria,

Valeriu Grițco, *judcători*,

și Santiago Quesada, *Grefier al Secției*,

Deliberând la 15 ianuarie 2013 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 55408/07) depusă la Curte la 22 august 2007 împotriva Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dl Gheorghe Ipati („reclamant”).

2. Reclamantul a fost reprezentat în fața Curții de dl R. Zadoinov, avocat în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl Vladimir Grosu.

3. Reclamantul a invocat faptul că a fost maltratat de către poliție și lipsit de îngrijire medicală, că acuzația sa de maltratare nu a fost anchetată în cadrul unei investigații efective și că i-a fost cenzurată corespondența.

4. La 10 ianuarie 2011 cererea a fost comunicată Guvernului. De asemenea, s-a decis examinarea fondului cererii împreună cu admisibilitatea ei (Articolul 29 § 1).

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

5. Reclamantul s-a născut în anul 1954. El se află în detenție în Penitenciarul nr.9 din localitatea Pruncul, Republica Moldova.

A. Reținerea reclamantului de către poliție

6. La 22 septembrie 2006, reclamantul a fost reținut sub bănuiala de a fi comis un furt, fiind transportat la Comisariatul de poliție al sectorului Centru din Chișinău. Starea lui de sănătate era bună și nu avea nicio leziune pe corp.

7. Potrivit reclamantului, el a fost bătut la comisariatul de poliție pentru a-l face să recunoască infracțiunea pe care n-o comisese. Ulterior a fost închis într-o celulă, fiindu-i refuzat ajutorul medical.

8. În aceeași zi la miezul nopții, reclamantul a fost din nou bătut de polițiști și de procurorul răspunzător de cazul lui. El a fost doborât la pământ, iar polițiștii îl loveau cu picioarele și pumnii pe tot corpul, în același timp cerându-i să recunoască fapta. Reclamantul a fost dus inconștient în celulă. Din nas, gură și urechi îi curgea sânge.

9. Celula în care a fost ținut la început nu avea mobilă și nici toaletă. În timpul detenției la comisariatul de poliție reclamantul nu a primit nici mâncare și nici apă.

B. Detenția reclamantului la Comisariatul General al Poliției

10. Potrivit reclamantului, la 23 septembrie 2006, el urma să fie transferat la Comisariatul general al poliției („CGP”), însă, văzând gravitatea leziunilor reclamantului, polițiștii din cadrul CGP nu au acceptat transferul. Polițiștii din cadrul Comisariatului de poliție al sectorului Centru l-au transportat pe reclamant la spital, unde în urma unei discuții cu doctorii, care nu l-au examinat pe reclamant, au obținut un certificat. Reclamantul nu a văzut acel certificat.

11. Potrivit Guvernului, reclamantul a fost examinat la Spitalul de urgență la 23 septembrie 2006. Doctorul care l-a examinat pe reclamat a constatat contuzii pe corpul acestuia, după cum urmează: contuzia țesutului pe cotul de la mâna stângă, contuzia țesutului moale al capului și a regiunii cervicale și contuzia țesutului moale a toracelui. Reclamantul a făcut o radiografie, fiind examinat de traumatolog, chirurg și neurochirurg, care i-au prescris tratament ambulatoriu.

12. În urma examinării la spitalul de urgență la 23 septembrie 2006, transferul reclamantului la CGP a fost acceptat. El susține că până pe 24 septembrie 2006 nu a primit nici măcar o felie de pâine. La 24 septembrie 2006 reclamantul a fost audiat de procurorul C. căruia i s-a plâns că a fost maltratată. Potrivit reclamantului, ofițerul de urmărire penală i-a cerut procurorului C. să solicite eliberarea unui mandat de arest preventiv pe 30 de zile. Însă, C. a considerat că dacă reclamantul va fi dus în fața judecătorului de instrucție, acesta va pune întrebări în privința leziunilor de pe corpul reclamantului și va dispune tragerea la răspundere a celor

vinovați. Din acest motiv l-a eliberat pe reclamant, sperând că acesta nu va depune nicio plângere.

13. După eliberare, reclamantul s-a deplasat direct la Procuratura sectorului Centru și l-a așteptat pe C. Reclamantul a cerut să fie examinat de un medic legist pentru a confirma existența și gravitatea leziunilor de pe corpul său. C. a refuzat să elibereze actul de dispunere a efectuării expertizei până la 26 septembrie 2006, când reclamantul a fost examinat de un medic legist, care a constatat vătămări pe corpul reclamantului, după cum urmează: două hematoame pe nas, acoperite de o crustă roșie cu mărimea de 0.3 x 0.1 cm și 0.5 x 0.3 cm și un hematom de culoare vineție cu mărimea de 1.3 x 0.4 cm; hemoragia țesutului ambelor buze cu pielea jupuită acoperită cu o substanță albă; edem pronunțat al cotului stâng, mișcare limitată din cauza durerii; hematoame verzi-vineții-galbene pe diferite părți ale brațului și cotului stâng măsurând între 2.7 x 2 și 14 x 6.5 cm; două zone de piele jupuită acoperită cu o crustă cafenie în regiunea lombară a spatelui la nivelul coastelor măsurând 3 x 0.1 cm și 2.8 x 1.5 cm; un hematom vinețiu măsurând 4 x 2 cm pe partea dreapta a coloanei vertebrale, la nivelul vertebrelor 6-7.

14. Medicul legist a menționat că reclamantul a făcut o radiografie. Expertul a concluzionat că reclamantul a suferit o fractură de os la nivelul cotului stâng și o fractură a coastelor 9 și 10 din partea stângă. Expertiza a fost prezentată procurorului.

15. La 12 iunie 2007, un alt medic specialist (A.V.) a examinat rapoartele medicale din 23 și 26 septembrie 2006. În opinia sa din 9 august 2007, A.V. a concluzionat că reclamantul a suferit respectivele vătămări corporale între 25-26 septembrie 2006, judecând după absența oricăror semne de oase fracturate în radiografia din 23 septembrie 2006 și prezența acestora în radiografia din 26 septembrie 2006, precum și după culoarea hematoamelor de pe corpul reclamantului, descrise în raportul din 26 septembrie 2006.

C. Plângerile depuse de reclamant și urmărirea penală pe marginea acuzației de maltratare

16. Potrivit reclamantului, la plângerea sa din 13 octombrie 2006, procurorul a pornit urmărirea penală pe marginea acuzației de maltratare, însă la scurt timp a încetat-o. Ca urmare a plângerii depuse la judecătorul de instrucție, urmărirea penală a fost reluată. Ulterior, aceasta a fost încetată din nou și reluată ca urmare a unei alte încheieri judecătorești.

17. În timpul urmăririi penale au fost audiați mai mulți polițiști care au participat la reținerea și detenția reclamantului între 22-24 septembrie 2006. Toți cei audiați au negat faptul că au văzut vreo leziune pe corpul reclamantului. Unul dintre ei (C.V., polițistul responsabil de cazul reclamantului) a declarat că reclamantul nu avea cum să fie bătut de

persoane necunoscute înainte de reținere, deoarece în perioada de referință el se afla deja în detenție. În plus, el nu a observat nicio vătămare pe corpul reclamantului și nu știa cine l-a transportat pe reclamant la spital la data de 23 septembrie 2006. Un alt polițist (I.M.) a fost audiat în calitate de bănuț deoarece reclamantul și-a amintit că unul din torționari se chema „Iurie”. I.M. a declarat că din ziua reținerii reclamantului la 26 septembrie 2006, ora 21.35, și până a doua zi dimineața la ora 9.00, când a plecat acasă, el nu a observat nicio leziune pe corpul reclamantului. Mai târziu el a aflat că reclamantul a fost transportat la spital pe 23 septembrie 2006 la ora 14.30. Ceilalți polițiști la fel au declarat că nu au observat nicio leziune pe corpul reclamantului la momentul reținerii sau eliberării. Reclamantul a fost recunoscut oficial în calitate de parte vătămată pe 9 noiembrie 2009, fiind audiat în aceeași zi de către procuror. Mai mulți polițiști au fost audiați de către C., procurorul responsabil de dosarul de furt intentat pe numele reclamantului.

18. La 28 iunie 2007, reclamantul a angajat un avocat. În aceeași zi avocatul a solicitat Procuraturii Chișinău să-i trimită copii ale tuturor plângerilor depuse de reclamant la autoritățile de drept în privința acuzațiilor de maltratare, precum și copii ale materialelor urmăririi penale efectuate în această privință. Avocatul l-a informat pe procuror că reclamantul intenționează să depună o cerere la Curte și a menționat că orice refuz din partea autorităților de stat de a oferi acces la documentele disponibile care vizează plângerea reclamantului poate duce la constatarea încălcării articolului 34 al Convenției.

19. La 18 iulie 2007, Procuratura Chișinău l-a informat pe avocatul reclamantului că cererea lui în ceea ce privește solicitarea de a oferi acces la plângerile reclamantului și la materialele dosarului a fost respinsă la 16 iulie 2007. Procurorul a adăugat că Codul de procedură penală nu prevede dreptul victimei de a examina materialele obținute în cadrul urmăririi penale până la finalizarea acesteia, cu excepția proceselor-verbale ale acțiunilor de urmărire penală în care a participat victima. Urmărirea penală în privința acuzației reclamantului de maltratare se află în proces de desfășurare. Procurorul a adăugat că ordonanța poate fi atacată la procurorul ierarhic superior. Potrivit Guvernului, care nu a fost contrazis de reclamant, ordonanța în cauză nu a fost atacată la judecătorul de instrucție.

20. La 31 iulie 2007, avocatul reclamantului a depus o cerere de chemare în judecată la Judecătoria sectorului Centru în care a solicitat instanței de judecată să constate că reclamantul a fost deținut în condiții inumane, contrar articolului 3 al Convenției, că a fost maltratat de către poliție și că autoritățile nu au efectuat o anchetă efectivă în privința acuzației de maltratare. De asemenea, avocatul reclamantului a solicitat constatarea încălcării articolului 8 în contul ingerinței în corespondența reclamantului. În cele din urmă, el a solicitat instanței de judecată să dispună efectuarea unei investigații complete în privința acuzației de

maltratare și să-i suspende din funcție pe durata investigației pe polițiștii acuzați de maltratare. Avocatul reclamantului a solicitat instanței de judecată să adjudece despăgubiri clientului său.

21. La 14 august 2007, Judecătoria sectorului Centru a respins cererea avocatului reclamantului, constatând că acesta nu a invocat vreun act al procurorului, indicând că despăgubirile respective pot fi solicitate în cadrul unui proces civil. În plus, instanța de judecată a constatat că reclamantul nu l-a mandatat expres pe avocat să depună o asemenea cerere în justiție. Hotărârea judecătorească a rămas definitivă.

22. Guvernul a susținut, în lipsa documentelor doveditoare, că la 5 iunie 2008 procurorul a decis să suspende urmărirea penală în privința acuzației reclamantului de maltratare. Avocatul reclamantului a atacat ordonanța de suspendare a urmăririi penale la judecătorul de instrucție care a anulat-o la 18 noiembrie 2008. Procurorul a emis o nouă ordonanță de încetare a urmăririi penale la 21 iulie 2009. Judecătorul de instrucție a anulat ordonanța vizată la 23 octombrie 2009.

La 26 ianuarie 2010 procurorul a emis o nouă ordonanță de încetare a urmăririi penale. La 20 iulie 2011, avocatul reclamantului a atacat ordonanța dată la procurorul ierarhic superior, care în aceeași zi a respins plângerea ca neîntemeiată. Nici reclamantul și nici avocatul său nu au atacat la judecătorul de instrucție cea din urmă ordonanță.

D. Cea de-a doua reținere a reclamantului și detenția lui în Penitenciarul nr.13

23. La 25 ianuarie 2007 reclamantul a fost reținut și plasat în Penitenciarul nr.9 din localitatea Pruncul, unde a fost deținut până la 15 februarie 2007. Ulterior a fost transferat în Penitenciarul nr.13 din Chișinău, unde a fost deținut până la 10 mai 2007, după care a fost transferat înapoi în Penitenciarul nr.9.

24. Potrivit Guvernului, în Penitenciarul nr.13 reclamantul a fost deținut în celula nr.97 cu suprafața de 41,65 m² și în celula nr.18 cu suprafața de 17,25 m².

25. Potrivit reclamantului, în celula nr.97 erau deținuți 35-40 de deținuți odată. Există o singură toaletă, care nu este separată de restul celei și doar 20 de paturi pe care deținuții dormeau cu rândul sau câte doi în pat. Mâncarea era de calitate proastă. Deținuții nu au primit lenjerie de pat și nici produse de igienă. Celula nu era ventilată și nici încălzită, iar geamul era aproape acoperit complet. Reclamantul trebuia să suport pasiv fumul de țigară și a suferit din cauza paraziților și a șobolanilor. Deținuții bolnavi de tuberculoză și alte boli infecțioase erau deținuți împreună cu cei sănătoși. Reclamantul a avut dreptul la un duș doar o dată la fiecare 10 zile.

E. Ingerința în corespondență reclamantului și lipsa confidențialității întâlnirilor cu avocatul său

26. În ianuarie și februarie 2007 reclamantul a trimis mai multe plângeri la Judecătoria sectorului Centru în privința lipsei efectivității investigației acuzațiilor sale de maltratare. La 3 martie 2007, Judecătoria sectorului Centru a redirecționat una din plângerile sale la procuror. Reclamantul a primit de la instanța de judecată o scrisoare desigilată și cu ștampila închisorii pe ea. Același lucru s-a întâmplat și cu alte scrisori expediate de judecătorul de instrucție la 15 iunie 2007 și de procuratură la 6 aprilie 2007.

27. La 30 iulie 2007, reclamantul a avut o întâlnire cu avocatul său în Penitenciarul nr.9 din Pruncul. Întâlnirea a avut loc în sala de vizite, însă, potrivit reclamantului, în sală erau prezenți și alți deținuți și vizitatori care puteau auzi conversația lor. La întâlnire au discutat mai multe detalii privind plângerile reclamantului, pe care avocatul le-a inserat într-o cerere de judecată depusă în următoarea zi la Judecătoria sectorului Centru.

II. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNE RELEVANTE, ȘI DOCUMENTE INTERNAȚIONALE

A. Jurisprudența națională relevantă invocată de Guvern

28. În cauza *Drugalev v. the Ministry of Internal Affairs and the Ministry of Finance* (decizia judecătorească definitivă și irevocabilă din 26 octombrie 2004), reclamantul a solicitat și a obținut cu titlu de compensație 15 000 lei moldovenești (MDL, aproximativ 950 de euro (EUR)) pentru că a fost deținut în condiții inumane și degradante timp de aproximativ 6 luni. Instanțele de judecată au constatat că legislația națională nu reglementează acordarea compensanților în asemenea cazuri și s-au bazat direct pe jurisprudența Curții.

29. În cauza *Ciorap v. the Ministry of Finance* (decizia judecătorească definitivă și irevocabilă din 21 iunie 2007) reclamantul a intentat un proces civil în despăgubirea prejudiciilor cauzate prin maltratare la momentul reținerii, pentru neefectuarea unei anchete în privința acuzației de maltratare, pentru neacordarea tratamentului medical necesar în detenție și pentru condițiile inumane de detenție. Instanța de judecată i-a acordat 3 000 MDL cu titlu de despăgubiri. Acestea au constatat că legislația națională nu reglementează acordarea compensanților în asemenea cazuri și s-au bazat direct pe jurisprudența Curții.

30. În cauza *Ipate v. the Ministry of Finance*, reclamantul a pretins în instanța de judecată compensații pentru condițiile inumane și degradante de detenție în Penitenciarul nr.13 în anul 2006 și pentru refuzul administrației penitenciarului de a înregistra declarația sa privind greva foamei. La 16 decembrie 2008, Judecătoria sectorului Centru a respins cererea

reclamantului privind condițiile proaste de detenție, admitând capătul celălalt de cerere. Reclamantului i s-au acordat 350 MDL cu titlu de despăgubiri morale. Instanța de judecată s-a bazat pe articolul 1398 al Codului civil.

31. În cauza *Gristiuc v. the Ministry of Finance*, reclamantul a pretins în instanța de judecată despăgubiri pentru condițiile inumane și degradante de detenție în Penitenciarul nr.13 între anii 200-2003. La 19 noiembrie 2008, Curtea Supremă de Justiție a menținut hotărârea judecătorească și a acordat reclamantului 10 000 MDL cu titlu de despăgubiri morale. Instanțele de judecată au invocat Legea cu privire la ocrotirea sănătății din 28 martie 1995 și articolul 1422 al Codului civil.

B. Raportul Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova

32. În raportul din 2010 (pagina 142 și următoarele, capitolul „Condiții de detenție”) al Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova („Centrul”), care reprezintă instituția Ombudsmanului în Republica Moldova), acesta a constatat *inter alia* că:

„Asigurarea normei de spațiu locativ (4m²) în blocurile locative ale instituției rămâne o problemă incomodă și s-a transformat într-o deficiență sistemică a penitenciarelor din întreaga țară. ...

Aceeași situație a fost atestată și în cadrul vizitei din Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău, la 9 septembrie 2010, în unele celule spațiul locativ nefiind proporțional cu numărul deținuților. La momentul vizitei, în celula 38 erau plasate opt persoane, în timp ce aceasta avea o suprafață de 24 m². Această situație a fost constată în repetate rânduri în cadrul vizitelor angajaților Centrului pentru Drepturile Omului în izolatorul de urmărire penală din mun. Chișinău. O asemenea stare de lucruri a fost documentată și în cadrul vizitei din 19 mai 2010 la Penitenciarul nr. 7 s. Rusca, unde în una din celulele blocului nr. 2, cu o suprafață de 15,5 m², se dețineau șase persoane, și la Penitenciarul nr. 4 or. Cricova, unde la data efectuării vizitei, la 27 aprilie 2010, în cadrul sectorului locativ nr.7, s-a depistat deținerea a peste 20 de persoane într-o încăpere de 65 m².

Aglomerarea este un subiect de relevanță directă și pentru mandatul avocatului parlamentar în calitate de Mecanism Național de Prevenire a Torturii, care a constatat în repetate rânduri supra-aglomerarea în instituțiile penitenciare din țară. ...

... Departamentul Instituțiilor Penitenciare a informat avocatul parlamentar despre faptul că asigurarea cu produse din carne și pește se efectuează după posibilități. Totodată, autoritățile vizate au comunicat că, în condițiile situației financiare dificile, pe parcursul anului 2010, deținuții din Penitenciarul nr. 17 or. Rezina au fost asigurați cu produse din carne în volum de 75 la sută din necesar și cu produse din pește în volum de 80 la sută din necesar. În acest sens, Ministerul Justiției a comunicat despre cheltuielile suportate pe parcursul anului 2010. Astfel, pentru alimentația deținuților în 2010 au fost alocate din bugetul de stat 24,05 milioane de lei, în timp ce necesitățile pentru aceeași perioadă, prezentate Ministerului Finanțelor la proiectul Legii bugetului, au constituit 29,05 milioane de lei. Pentru alimentarea unui deținut în zi, în anul 2010, au fost cheltuiți 10,24 lei, necesitatea fiind de 12,35 lei. În asemenea

condiții, deseori acest fapt s-a aflat la baza motivării de către reprezentanții administrațiilor instituțiilor penitenciare privind imposibilitatea asigurării deținuților cu produse din carne și pește.

...

În ceea ce privește condițiile sanitare, iluminarea și ventilarea, aceste probleme persistă în majoritatea încăperilor locative ale penitenciarelor din Republica Moldova, excepție fiind instituțiile penitenciare nr.1, or. Taraclia și nr.7, s. Rusca, Hâncești.

Republica Moldova a moștenit penitenciare vechi, cu edificiile degradate, de tip lagăr, conform standardelor sovietice. Aceste tipuri de penitenciare nu corespund exigențelor înaintate de actele naționale și internaționale în domeniu, iar posibilitățile financiare reduse ale statului nu permit reconstrucția sau renovarea acestora.

În instituțiile penitenciare, cu excepția celor cu statut de izolator de urmărire penală și Penitenciarul nr. 1 or. Taraclia, găzduirea deținuților se face în dormitoare de capacitate mare, care nu dispun în deplină măsură de facilitățile de care condamnații ar putea beneficia zilnic: spațiu de dormit, spațiu de zi și instalații sanitare. Deținuții se află în spații extrem de înghesuite, întunecoase, umede, fără ventilație și care sunt îmbibate cu fum de țigară. În unele penitenciare paturile amenajate în două nivele împiedică esențial pătrunderea luminii naturale în sectoarele locative.”

C. Raportul Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și a Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante

33. Paragrafele relevante ale raportului Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și a Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante (CPT) publicat ca urmare a vizitei în Moldova în perioada 14 - 24 septembrie 2007 (CPT/Inf (2008) 39), prevede următoarele (traducere neoficială):

„46. La începutul vizitei din 2007, directorul Departamentului Instituțiilor Penitenciare a Ministerului Justiției a prezentat delegației informații detaliate privind măsurile luate deja sau planificate cu scopul reformării sistemului penitenciar din Republica Moldova și implementării recomandărilor CPT. Un rezultat deosebit de binevenit al acestor măsuri este reducerea gradului de populare a închisorilor din țară. În perioada în care a fost efectuată vizita din 2007, numărul total al deținuților în închisori se ridica la 8033 (inclusiv 1290 în arest preventiv), comparativ cu 10591 în anul 2004. Această tendință pozitivă poate fi atribuită modificărilor legislative efectuate în anii precedenți, inclusiv intrării în vigoare a noului Cod de executare în iulie 2005 și adoptării unor amendamente la Codul penal și Codul de procedură penală. Drept rezultat, a avut loc o creștere a numărului de persoane eliberate condiționat, precum și creșterea frecvenței de utilizare a pedepselor alternative pedepsei cu închisoarea și o aplicare mai selectivă a arestului preventiv de către instanțele de judecată.

În continuare, implementarea „Conceptului de reformare a sistemului penitenciar în perioada 2004-2013” a fost susținută de creșterea alocațiilor bugetare (de la 75,8 milioane de lei în 2004 la 166,1 milioane de lei în 2007), precum și de sporirea ajutorului din străinătate. Aceasta a făcut posibilă, *inter alia*, ameliorarea hranei servită deținuților, îmbunătățirea asistenței medicale și efectuarea unor lucrări de

renovare la câteva penitenciare (de exemplu, nr. 1 din Taraclia, nr. 7 de la Rusca și nr. 17 din Rezina).

În cele din urmă, dar nu mai puțin important, a avut loc o schimbare importantă în mentalitatea în rândul angajaților prin intermediul unor proceduri îmbunătățite de angajare și instruire. Delegația a fost informată că în ultimii ani directorii multor penitenciare au fost înlocuiți prin organizarea unor concursuri de angajare și aplicarea perioadei de probă. În plus, au fost elaborate noi programe de training pentru angajați, punându-se un accent deosebit pe problemele privind drepturile omului ...

47. CPT nu poate decât să salute măsurile menționate mai sus adoptate de autoritățile Republicii Moldova. Însă, informația colectată de delegația Comitetului în timpul vizitei din 2007 demonstrează că sunt de făcut mai multe. În special, suprapopularea continuă să fie o problemă; în ciuda faptului că toate unitățile vizitate funcționau cu mult sub capacitățile lor oficiale, iar spațiul locativ pentru fiecare deținut se reducea în medie la 2 m², și nu la standardul de 4 m² prevăzut de legislația Republicii Moldova.

CPT este convins că singura cale viabilă de a controla suprapopularea și de a atinge standardul de 4 m² de spațiu locativ per deținut este adoptarea unor politici care să limiteze sau să moduleze numărul deținuților trimiși la închisoare.

În legătură cu aceasta, Comitetul trebuie să sublinieze necesitatea unei strategii care să acopere atât admiterea cât și eliberarea din închisoare pentru a asigura că închisoarea este într-adevăr ultima soluție. Aceasta implică, în primul rând, punerea accentului pe măsurile neprivative de libertate care pot fi aplicate în perioada de dinaintea aplicării pedepsei cu închisoarea și, în al doilea rând, adoptarea unor măsuri care să faciliteze reintegrarea în societate a persoanelor care au fost private de libertate.

CPT are încredere că autoritățile Republicii Moldova vor continua eforturile lor în combaterea fenomenului suprapopulării, iar în acest proces se vor ghida de Recomandarea Rec(99)22 Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei cu privire la suprapopularea închisorilor, precum și de Recomandarea Rec(2003)22 cu privire la eliberarea condiționată.”

ÎN DREPT

I. ÎNCĂLCAREA ARTICOLULUI 3 AL CONVENȚIEI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ACUZAȚIA DE MALTRATARE ȘI ANCHETAREA ACESTEIA

34. Reclamantul a susținut că a fost maltratat de către poliție cu scopul de a-l face să recunoască o faptă și că investigația acuzațiilor sale de maltratare a fost inefectivă, contrar articolului 3 al Convenției, care prevede următoarele:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

A. Admisibilitatea

35. Guvernul a susținut că reclamantul nu a epuizat căile de recurs interne, adică nu a atacat ordonanța procurorului din 20 iulie 2011 la judecătorul de instrucție (a se vedea paragraful 22 de mai sus). Acesta a invocat cauza *Levința v. Moldova* (nr. 17332/03, § 63, 16 decembrie 2008), în care Curtea a declarat inadmisibilă plângerea întemeiată pe articolul 3 al Convenției deoarece reclamantul nu a atacat în instanța de judecată ordonanța de încetare a urmăririi penale.

36. Reclamantul a susținut că el a încercat pe cât posibil să epuizeze recursurile interne.

37. Curtea notează că una din plângerile reclamantului se referă la faptul că investigația acuzațiilor sale de maltratare a fost inefectivă. Ea constată că argumentul Guvernului privind neepuizarea căilor de recurs interne este strâns legat de plângerea lui referitoare la efectivitatea investigației. Prin urmare, Curtea conexează această obiecție fondului cauzei.

38. Curtea notează că plângerile nu sunt vădit neîntemeiate în sensul articolului 35 § 3 (a) al Convenției și nici în temeiul altor dispoziții. Prin urmare, ea trebuie declarată admisibilă.

B. Fondul

1. Efectivitatea investigației sub aspectul procedural al articolului 3

39. Reclamantul a invocat că investigația acuzațiilor sale de maltratare nu a fost efectivă. El a notat că o parte din acțiunile de investigație au fost efectuate de C. - procurorul care a fost responsabil de dosarul intentat împotriva reclamantului (a se vedea paragraful 17 de mai sus) - și de către colegii torționarilor săi. În plus, investigația a fost excesiv de lungă.

40. Guvernul a susținut că investigația a fost completă și că toate persoanele care ar fi putut avea cunoștință despre pretinsa maltratare au fost identificate prin examinarea registrelor de detenție și a statelor de personal, și au fost audiate. Nicio persoană din cele audiate nu au confirmat versiunea evenimentelor descrisă de reclamant, nici măcar colegii lui de celulă. În plus, toate deficiențele minore ale investigației au fost reparate la cererea reclamantului de către judecătorul de instrucție.

41. Curtea reamintește că atunci când o persoană face afirmații credibile că a fost supusă unor tratamente contrare articolului 3 al Convenției de către poliție sau alți agenți de stat, prevederile acestui articol, citite în contextul obligației generale a statului care-i revine în baza articolului 1 al Convenției de a „recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa, drepturile și libertățile definite în Convenție”, impun efectuarea unei investigații oficiale efective. La fel ca și o investigație efectuată în virtutea articolului 2, o astfel de investigație ar trebui să permită identificarea și pedepsirea persoanelor responsabile. Altfel,

interzicerea generală prin lege a torturii, tratamentelor sau pedepselor inumane și degradante ar fi inefectivă în practică, în pofida importanței sale fundamentale, și ar face posibil, în anumite cazuri, pentru agenții de stat să comită abuzuri împotriva persoanelor aflate sub controlul lor, ceea ce, practic, presupune impunitate (a se vedea, printre altele, *Labita v. Italy* [GC], nr. 26772/95, § 131, ECHR 2000-IV).

42. În plus, cerința de promptitudine și durată rezonabilă este implicită în contextul investigării de către poliție a acuzațiilor de maltratare (a se vedea, între alte autorități, *Indelicato v. Italy*, nr. 31143/96, § 37, 18 octombrie 2001, și *Pădureț v. Moldova*, nr. 33134/03, § 62, 5 ianuarie 2010).

43. Curtea notează în prezenta cauză că reclamantul a contestat trei ordonanței de încetare a urmăririi penale pe marginea acuzațiilor sale de maltratare. Două din plângerile sale au fost admise, iar procurorul a fost obligat să continue urmărirea penală, în timp ce a treia plângere a fost respinsă de procurorul ierarhic superior (a se vedea paragraful 22 de mai sus).

44. Este adevărat că, așa cum a menționat Guvernul, reclamantul ar fi putut contesta la judecătorul de instrucție și ordonanța din 20 iulie 2011. Însă, Curtea notează că judecătorul de instrucție ar fi putut doar revoca ordonanța și retrimite dosarul aceluiași procuror care anterior încetase urmărirea penală de trei ori. Curtea constată că încetarea repetată a urmăririi penale de către procuror și faptul că judecătorul de instrucție putea doar să anuleze ordonanțele emise de procuror, aducând dosarul în stadiul în care se afla de multă vreme (ordonanța din 20 iulie 2011 fusese emisă după aproape cinci ani de la pretinsa maltratare a reclamantului în 2006), fac ca recursul invocat de Guvern să fie inefectiv în cazul reclamantului. În acest sens cauza reclamantului trebuie distinsă de cauza *Levința* invocată mai sus, deoarece reclamantul în speță a contestat trei ordonanțe de încetare a urmăririi penale.

45. Curtea notează, de asemenea, că procurorul C. a efectuat mai multe acțiuni de urmărire penală pe marginea acuzației reclamantului de maltratare (a se vedea paragraful 17 de mai sus). Totuși, ea observă că C., în același timp, conducea urmărirea penală împotriva reclamantului și a fost acuzat că nu a răspuns la plângerea reclamantului în privința maltratării și că a tergiversat examinarea medicală a acestuia cu două zile (a se vedea paragrafele 12 și 13 de mai sus). Curtea consideră că, având în vedere că conflictul de interese clar în care se afla C. în prezenta cauză, implicarea lui activă în investigarea acuzațiilor reclamantului au compromis investigația.

46. Inițial avocatului reclamantului nu i s-a permis să obțină copii ale plângerilor reclamantului privind maltratarea și nici alte documente privind ancheta realizată pe marginea acestor plângeri (paragraful 18 de mai sus). Aceasta a subminat capacitatea reclamantului de a-și exercita adecvat dreptul de a fi informat în cursul investigației și de a o influența în mod

legal prin aducerea de noi probe sau adresarea propriilor întrebări expertului medico-legal la examinarea cartelei sale medicale.

47. Curtea concluzionează că investigația, inclusiv durata acesteia, implicarea activă a lui C. și refuzul de a oferi acces la documentele solicitate de avocatul reclamantului într-un termen oportun, a fost afectată de deficiențe incompatibile cu obligațiile procedurale prevăzute de articolul 3 al Convenției.

48. Prin urmare a avut loc încălcarea articolului respectiv sub aspect procedural. În lumina acestei concluzii, argumentul Guvernului, potrivit căruia reclamantul nu a epuizat recursurile interne prin contestarea ordonanței din 20 iulie 2011, trebuie respins, deoarece la acea dată investigația era deja contrară cerințelor articolului 3.

2. Acuzația de maltratare a reclamantului sub aspectul material al articolului 3

49. Reclamantul a invocat că a fost maltratată de către poliție în timpul reținerii în 22-23 septembrie 2006. El a susținut că doctorii și poliția au falsificat radiografia din data de 23 septembrie 2006 pentru a dovedi că și-a rupt coastele după eliberarea sa la 24 septembrie 2006.

50. Guvernul a invocat concluziile expertului medical, care a constatat că vătămrile corporale ale reclamantului au fost pricinuite între 25-26 septembrie 2006 (a se vedea paragraful 15 de mai sus) când reclamantul nu s-a aflat în detenție, și că nici colegii de celulă ai reclamantului nu au confirmat faptul că acesta a fost maltratată. De asemenea, el a susținut că toți polițiștii implicați, precum și procurorul responsabil de cazul său, au negat că au observat semne de maltratare pe corpul reclamantului înainte de eliberarea lui la 24 septembrie 2006. Așadar, Guvernul a concluzionat că reclamantul a suferit vătămrile corporale respective după eliberare, iar autoritățile nu poartă răspundere pentru acestea.

51. Curtea reiterează că, atunci când unei persoane îi sunt cauzate leziuni corporale în timpul detenției sau în timp ce se află sub controlul poliției, orice asemenea leziune va crea o puternică prezumție că acea persoană a fost supusă maltratării (a se vedea *Bursuc v. Romania*, nr. 42066/98, § 80, 12 octombrie 2004). Este sarcina statului să dea o explicație plauzibilă circumstanțelor în care au fost cauzate leziunile corporale, iar neîndeplinirea acestei sarcini generează o problemă clară în temeiul articolului 3 al Convenției (*Selmouni v. France*, § 87).

52. Curtea notează că atunci când reclamantul a fost dus la comisariatul de poliție, polițiștii care l-au reținut, precum și cei care l-au preluat ulterior, nu au observat nicio leziune pe corpul reclamantului. În plus, toți polițiștii care l-au văzut pe reclamant în acea zi au negat faptul că au observat vreo leziune pe corpul acestuia. Reiese că el a fost reținut la 22 septembrie 2006 în stare bună de sănătate.

53. De asemenea, trebuie menționat faptul că în ziua următoare reținerii, adică a doua zi după data la care el susține că a fost maltratat de către polițiști, el a fost transportat la spital unde a fost consultat de mai mulți medici și care au observat leziuni pe mâini, cap și torace (a se vedea paragraful 11 de mai sus).

54. Pe lângă importanța pe care o are radiografia reclamantului, un fapt este cert, și anume acela că reclamantul a suferit leziunile între data reținerii la 22 septembrie 2006 și ziua următoare, când medicii au constatat leziunile pe corpul său. Guvernul nu a prezentat nicio explicație privind originea acestor leziuni, ci doar a susținut că el a fost bătut de indivizi necunoscuți înainte de reținere. Însă, această explicație este inconsistentă cu declarațiile polițiștilor și cu faptul că nu existe documente care să ateste că reclamantul avea leziuni la momentul reținerii și la momentul plasării în detenție la comisariatul de poliție.

55. Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a-i permite Curții să concluzioneze că reclamantul a fost maltratat în detenție, între 22 și 23 septembrie 2006.

Prin urmare, a avut loc încălcarea articolului 3 al Convenției sub aspect material.

II. ÎNCĂLCAREA ARTICOLULUI 3 AL CONVENȚIEI ÎN PRIVINȚA CONDIȚIILOR DE DETENȚIE A RECLAMANTULUI ÎN PENITENCIARUL NR.13

56. Reclamantul a invocat încălcarea articolului 3 al Convenției pe motivul condițiilor inumane de detenție în Penitenciarul nr.13.

A. Admisibilitatea

57. Guvernul a susținut că reclamantul nu a epuizat căile de recurs interne deoarece nu a sesizat instanța de judecată cu o acțiune civilă pentru compensarea prejudiciului cauzat prin detenția în condiții inumane. El s-a referit la directa aplicabilitate a Convenției în sistemul juridic național, precum și la oportunitatea de a pretinde prejudicii în temeiul mai multor prevederi legale, după cum dovedesc hotărârile judecătorești ale instanțelor naționale (a se vedea paragrafele 28-31 de mai sus).

58. Curtea reiterează faptul că, în virtutea articolului 35 § 1 al Convenției, un reclamant trebuie să se prevaleze de recursurile care sunt accesibile și suficiente pentru a obține repararea încălcării de care s-a plâns. Aceste recursuri trebuie să fie suficient de sigure nu doar în teorie, ci și în practică, altminteri acestora le va lipsi accesibilitatea și efectivitatea necesare (a se vedea, alte autorități, hotărârea *Akdivar and Others v. Turkey* din 16 septembrie 1996, § 66, Rapoartele Hotărârilor și Deciziile 1996-IV).

59. La stabilirea faptului dacă recursurile interne au fost epuizate sau nu se ia, în mod normal, în calcul data la care a fost depusă cererea la Curte (*Prodan v. Moldova*, no. 49806/99, § 39, ECHR 2004-III (extrase)).

60. Examinând jurisprudența instanțelor de judecată naționale invocată de către Guvern, Curtea notează că la data depunerii prezentei cereri, doar în cauzele *Drugalev* și *Ciorap* fusese pronunțată o hotărâre judecătorească. Din această situație nu reiese că cele două cauze fac parte dintr-o politică consecventă a instanțelor judecătorești naționale de a acorda persoanelor a căror detenție s-a încheiat reparații reale împotriva încălcării articolului 3 al Convenției pe motivul condițiilor proaste de detenție. Acest lucru este clar și din faptul că în trei din cele patru exemple de jurisprudență națională citate de Guvern, instanțele de judecată au invocat alte temeiuri pentru acordarea compensației. Prin urmare, Curtea consideră că Guvernul nu a demonstrat că un recurs efectiv a fost accesibil teoretic și practic la momentul potrivit. În consecință, pretenția formulată în temeiul articolului 3 al Convenției nu poate fi declarată inadmisibilă pentru neepuizare căilor de recurs interne, iar obiecția Guvernului trebuie respinsă.

61. Curtea notează că acest capăt de cerere nu este vădit neîntemeiat în sensul articolului 35 § 3 (a) al Convenției și nici în temeiul altor dispoziții. Prin urmare, acesta trebuie declarat admisibil.

B. Fondul

62. Reclamantul a descris condițiile de detenție în Penitenciarul nr.13 (a se vedea paragraful 25 de mai sus).

63. Guvernul a susținut că celulele în care a fost deținut reclamantul sunt suficient încălzite și ventilate și sunt dotate cu apă curentă și toaletă separată de restul celulei printr-un zid. Fiecare deținut are un pat și lenjerie de pat și dreptul la un duș o dată pe săptămână. Deținuții au voie să-și aducă în celule televizoare. Mâncarea este suficientă, corespunzând normelor sanitare și alimentare. De asemenea, deținuții au dreptul la o oră de plimbare. În plus, reclamantul nu s-a plâns niciodată în privința condițiilor în care era deținut, ceea ce confirmă că nu a existat o încălcare a drepturilor sale. Cererea lui la Curte nu conține nicio probă în susținerea plângerii sale, care cuprinde doar niște declarații, în timp ce constatările CPT nu pot conduce, în lipsa unor circumstanțe specifice aplicabile reclamantului, la încălcarea articolului 3 al Convenției.

64. Curtea reiterează faptul că principiile generale privind condițiile de detenție au fost fixate în cauza *Ostrovar v. Moldova* (nr. 35207/03, §§ 76-79, 13 septembrie 2005).

65. Ea notează că reclamantul a făcut o descriere detaliată a condițiilor în care a fost deținut, în special în ceea ce privește suprapopularea celulelor. În observațiile sale, Guvernul a oferit mai multe detalii specifice privind suprafața celulelor, dar nu a specificat numărul deținuților dintr-o celulă și

nici nu a contestat afirmația reclamantului privind numărul celor deținuți. Prin urmare, aserțiunea reclamantului că în celula nr.97 el a fost deținut împreună cu alți 35-40 de deținuți este acceptată ca veridică. Având în vedere declarația Guvernului că celula nr.97 are suprafața de 41.65 m² (a se vedea paragraful 24 de mai sus), reiese că fiecărui deținut îi revenea între 1.04 m² și 1.19 m², ceea ce este cu mult sub minimul de 4 m² menționat de CPT și de Curte (a se vedea, de exemplu, *Rotaru v. Moldova*, nr. 51216/06, § 38, 15 februarie 2011).

66. În ceea ce privește argumentul Guvernul, potrivit căruia reclamantul nu s-a plâns în privința condițiilor sale de detenție, ceea ce însemna că le consideră tacit a fi corespunzătoare, Curtea notează că avocatul reclamantului a formulat o astfel de plângere la 31 iulie 2007 (a se vedea paragraful 20 de mai sus).

67. Considerațiile de mai sus, în special cele privind suprapopularea excesivă a celulelor în care a fost deținut reclamantul, sunt suficiente pentru a determina Curtea să concluzioneze că a avut loc încălcarea articolului 3 al Convenției în ceea ce privește condițiile de detenție a reclamantului.

III. ÎNCĂLCAREA ARTICOLULUI 8 AL CONVENȚIEI

68. Reclamantul a susținut că angajații închisorii au deschis corespondența sa cu avocatul, cu instanțele de judecată și cu alte autorități. De asemenea, el s-a plâns de lipsa confidențialității întâlnirii cu avocatul său la 30 iulie 2007, pe care au petrecut-o în camera de vizite unde se găseau și alți deținuți și vizitatori care puteau auzi conversația lor. El a invocat articolul 8 al Convenției care prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului și a corespondenței sale.

2. Nu este admisă inferența unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât dacă aceasta este prevăzută de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.”

A. Argumentele părților

69. Guvernul a susținut că reclamantul nu a epuizat căile de recurs interne disponibile deoarece nu a contestat neasigurarea confidențialității întâlnirilor cu avocatul său și deoarece a sesizat greșit judecătorul de instrucție în privința ingerinței în corespondență și nu instanța comună de judecată, acesta neavând competența să examineze asemenea chestiuni. De asemenea, Guvernul a afirmat că corespondența reclamantului nu fost deschisă. Cele câteva scrisori care poartă ștampila închisorii și pe care le-a prezentat drept probe au fost trimise destinatarului fără plic. Ele au fost

trimise în adresa administrației penitenciarului, care trebuia să-i transmită reclamantului o copie de pe ele. În ceea ce privește întâlnirea cu avocatul său din 30 iulie 2007, aceasta a avut loc în camera specială în care este asigurată confidențialitatea. Odată ce la acel moment reclamantul fusese deja condamnat, întâlnirea dată nu putea viza chestiuni legate de arestul preventiv, ceea ce înseamnă că articolul 5 § 4 nu se aplică. Acest element trasează diferența între această cauză și cauzele *Castravet v. Moldova* (nr. 23393/05, §§ 45-61, 13 martie 2007); *Istratii and Others v. Moldova* (nr. 8721/05, 8705/05 și 8742/05, §§ 85-101, 27 martie 2007); și *Modarca v. Moldova* (nr. 14437/05, §§ 83-99, 10 mai 2007), în care Curtea a constatat încălcarea articolului 5 § 4.

70. Reclamantul a susținut că, în conformitate cu reglementările serviciului poștal în Republica Moldova, o scrisoare poate fi trimisă doar în plic. Prin urmare, toate scrisorile care purtau ștampila închisorii au fost deschise de către administrație. De asemenea, el a susținut că la 30 iulie 2007 a discutat cu avocatul său și despre maltratare și despre condițiile inumane de detenție.

B. Evaluarea Curții

1. Admisibilitatea

71. În ceea ce privește neasigurarea confidențialității întâlnirilor între client și avocat, Curtea consideră că necontestarea acesteia în instanțele de judecată naționale echivalează cu neepuizarea căilor de recurs interne. Prin urmare, aceasta trebuie respinsă în temeiul articolului 35 §§ 1 și 4 al Convenției.

72. În ceea ce privește încălcarea secretului corespondenței, Curtea notează că judecătorul de instrucție nu a constatat că plângerea a fost adresată unei instanței de judecată greșite. Prin urmare, aserțiunea Guvernului în această privință trebuie respinsă.

73. Curtea notează că plângerea nu este vădit neîntemeiată în sensul articolului 35 § 3 (a) al Convenției, și nici în temeiul altor dispoziții. Prin urmare, ea trebuie declarată admisibilă.

2. Fondul

74. Curtea notează că reclamantul a prezentat Curții copiile a trei scrisori primite de la procuratură și instanța de judecată și care îi erau adresate lui personal, având ștampila închisorii pe ele. Aceste scrisori vizau acuzațiile lui de maltratare. Curtea consideră că explicația dată de Guvern nu este plauzibilă, și anume că scrisorile au fost primite la închisoare fără plic. Reglementările privind serviciul poștal, la care a făcut trimitere reclamantul, nu permit acest lucru, în timp ce Guvernul nu a prezentat vreo dovadă a

utilizării unui serviciu alternativ de curierat pentru transmiterea scrisorilor în cauză.

75. În plus, argumentul Guvernului, potrivit căruia scrisorile respective erau doar copii ale scrisorilor adresate administrației închisorii, trebuie respins, deoarece toate cele trei scrisori examinate au fost adresate personal reclamantului. Chiar dacă una dintre ele era într-adevăr copia unei scrisori similare trimise procurorului, este clar că angajații închisorii care au pus ștampila pe scrisoare nu ar fi putut cunoaște acest lucru înainte de a o deschide. În orice caz, alte persoane în afara destinatarului (reclamantul și procurorul respectiv) nu au avut dreptul să citească scrisoarea.

76. În lipsa unei explicații rezonabile a originii ștampilei penitenciarului pe scrisorile adresate reclamantului de către autoritățile judiciare și de urmărire penală, Curtea constată că dreptul reclamantului la respectul secretului corespondenței a fost încălcat. Prin urmare, a avut loc încălcarea articolului 8 al Convenției.

IV. ÎNCĂLCAREA ARTICOLULUI 34 AL CONVENȚIEI

77. Reclamantul a invocat faptul că procurorul nu i-a permis avocatului său să studieze materialele dosarului intentat pe marginea acuzațiilor de maltratare. Articolul 34 prevede următoarele:

„Curtea poate fi sesizată, printr-o cerere, de orice persoană fizică, organizație neguvernamentală sau grup de particulari care se pretind victime ale unei încălcări de către una dintre înaltele părți contractante a drepturilor recunoscute în convenție sau în protocoalele sale. Înaltele părți contractante se angajează să nu împiedice prin nicio măsură exercițiul eficient al acestui drept.”

Admisibilitatea

78. Guvernul a susținut că reclamantul nu a epuizat căile de recurs interne în privința acestei plângeri, adică ordonanța procurorului din 18 iulie 2007 nu a fost atacată la procurorul ierarhic superior și judecătorul de instrucție (a se vedea paragraful 19 de mai sus).

79. Reclamantul nu și-a expus opinia în privința argumentului Guvernului.

80. Curtea notează că ordonanța procurorului era susceptibilă de a fi atacată într-o cale ordinară de apel, ceea ce nu s-a întâmplat. Prin urmare, acest capăt de cerere trebuie respins pentru neepuizarea căilor de recurs interne, în conformitate cu articolul 35 §§ 1 și 4 al Convenției.

V. ARTICOLUL 41 AL CONVENȚIEI

81. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul

82. Reclamantul a pretins 37 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

83. Guvernul a susținut că, în lumina jurisprudenței Curții, suma pretinsă de reclamant este excesivă.

84. Curtea acordă reclamantului 9 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

B. Costuri și cheltuieli

85. De asemenea, reclamantul a solicitat rambursarea a 24 531 EUR cu titlu de costuri și cheltuieli angajate în fața Curții. El a prezentat o listă cu orele lucrate de avocat asupra cauzei sale, ceea ce constituie 136 de ore la o rată de 180 EUR per oră.

86. Guvernul a susținut că reclamantul nu a prezentat vreo dovadă a faptului că aceste sume au fost într-adevăr achitate. În orice caz, atât numărul orelor cât și tariful perceput de avocat sunt excesive.

87. În conformitate cu jurisprudența Curții, reclamantul are dreptul la restituirea costurilor și cheltuielilor în măsura în care se demonstrează că acestea au fost reale, necesare și că au fost rezonabile în ceea ce privește cuantumul. În prezenta cauză, având în vedere documentele aflate în posesia Curții și criteriile de mai sus, Curtea consideră că este rezonabil să acorde reclamantului suma de 1500 EUR cu titlu de costuri și cheltuieli.

C. Dobânda de întârziere

88. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE

1. *Conexează* fondului cauzei obiecția Guvernului privind neputințarea căilor de recurs interne în privința ineficienței investigației (articolul 3 al Convenției) și o respinge;

2. *Declară* plângerile întemeiate pe articolele 3 și 8 (în privința cenzurării corespondenței) admisibile, iar restul capetelor de cerere inadmisibile;
3. *Hotărăște* că, în ceea ce privește maltratarea reclamantului, a avut loc încălcarea articolului 3 al Convenției atât sub aspect procedura cât și sub aspect material;
4. *Hotărăște* că a avut loc încălcarea articolului 3 al Convenției în ceea ce privește condițiile de detenție a reclamantului;
5. *Hotărăște* că a avut loc încălcarea articolului 8 al Convenției în ceea ce privește cenzurarea corespondenței;
6. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului în termen de trei luni de la data la care această hotărâre devine definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, următoarele sume, care să fie convertite în lei moldovenești conform ratei aplicabile la data executării hotărârii:
 - (i) 9 000 EUR (nouă mii de euro), cu titlu de prejudiciu moral, plus orice taxe care pot fi percepute; și
 - (ii) 1 500 EUR (o mie cinci sute de euro), cu titlu de costuri și cheltuieli, plus orice taxe care pot fi percepute;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
7. *Respinge* restul pretențiilor privind satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 5 februarie 2013, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Santiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Președinte